

HOOFDSTUK VII

De Verbondene Legers rukken tegen Jeruzalem op.

VERS 1.

1. Het geschiedde nu in de dagen van Achaz, den zoon van Jotham, den zoon van Uzzia, den koning van Juda, dat Rezin, de koning van Syrië, en Pekah, de zoon van Remalia, de koning van Israël, optoog naar Jeruzalem, ten oorlog tegen haar; maar hij vermocht met strijden niet tegen haar.

Ten einde de geschiedenis in dit hoofdstuk vervat goed te begrijpen is het noodig de geschiedenis beschreven in II Kon. 16 en II Kron. 28 goed in het oog te vatten. Daar wordt ons eerst iets gemeld van Achaz' regeeringsjaren en van zijne ongerechtigheden. Hij was een lafhartig, bijgeloovig en geveinsd vorst. Een van de slechtste koningen, die Juda ooit gehad heeft. In zijn bijgeloof deed hij zijn zoon door het vuur gaan. Hij offerde op de hoogten en onder alle groen geboomte. De gevolgen van zijn gruwelijk kwaad bleven niet uit. Wie het kwade doet, moet het kwalijk gaan. God moet het straffen, men denke er aan. God handelt met de zonde slechts op tweeërlei wijze, Hij wascht haar weg door het bloed Zijns Zoons of Hij straft haar in Zijn grimmigen toorn. Het laatste deed Hij ten aanzien van Achaz. Pekah, de koning van Israël, en Rezin, de koning van Syrië, maakten eene verbintenis tegen hem. Pekah sloeg op een dag 120,000 van zijne strijdbare mannen dood in den krijg en Rezin voerde een groote menigte van gevangenen weg, terwijl ook Pekah 200,000 gevankelijk wegvoerde, hoewel ze deze later op aansporing van den profeet Oded weder vrij lieten. Zichri, een reus uit Efraïm, sloeg een zoon van den koning dood alsmede een paar rijksgrooten en 's lands schatten werden geplunderd. Onder dit alles verootmoedigde Achaz zich niet voor het aangezicht Gods, doch beroofde den tempel van zijne schatten en zond dit als lokprijs tot Tiglath-Pilezer, den koning van Assyrië, met het verzoek om hem te hulp te snellen tegen Syrië en Israël. Uit de laatste zinsnede van vers 1 blijkt dat de verbonden legers niet Jeruzalem vermochten binnen te dringen. Men vermocht iets tegen Achaz, iets tegen zijn land en zijn volk, doch niets tegen de heilige stad.

Een Boodschap van Onheil.

VERS 2.

2. Als men den huize Davids boodschapte, zeggende: De Syriërs rusten op Efraïm; zoo bewoog zich zijn hart en het hart zijns volks, gelijk de boomen des wouds bewogen worden van den wind.

Het is van ontroerenden ernst als er gezegd wordt, dat *den huize Davids* geboodschapt werd. Volgens de belofte van het Davidisch verbond zou het huis Davids heerschende zijn zoo het wandelde in den weg der gehoorzaamheid. Alleen in den weg der ongehoorzaamheid zou het met de roede gekastijd worden. Welnu, zoo stonden de zaken thans. Machtige legers rukten op tegen een uitgemergeld volkje. De vertegenwoordiger van het huis Davids was een bijgeloovig zwakkeling. Als de boodschap tot hem gebracht werd van de verbintenis en het oprukken der legers, dan bezwijkt zijn hart van vreeze. Wat moed zouden de afvalligen hebben! Zijn vertrouwen op den koning van Assyrië was niet sterk genoeg om hem gerust te doen zijn in deze ure van benauwdheid. Hij kon niet zeggen, wijl hij niet op God vertrouwde: „Bezwijkt dan ooit in bittere smart of bangen nood mijn vleesch en hart, zoo zult Gij zijn voor mijn gemoed, mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.”

Alleen het kalm geloofsvertrouwen geeft moed, on- en bijgeloof maken laf en bloode. Niet alleen hij, maar ook zijn afvallig volk had het zeer bange. In een prachtige vergelijking wordt gezegd, dat hun hart bewogen werd, gelijk de boomen des wouds, wanneer een stormwind ze schudt.

Een Boodschap van Heil.

VERZEN 3 TOT 5.

3. En de HEERE zeide tot Jesaja: Ga nu uit, Achaz tegemoet, gij en uw zoon Shear-Jaschub, aan het einde van den watergang des oppersten vijvers, aan den hoogen weg van het veld des vollers;

4. En zeg tot hem: Wacht u, en zijt gerust; vrees niet, en uw hart worde niet week, van wege die twee staarten dezer rookende vuurbranden; van wege de ontsteking des toorns van Rezin en der Syriërs, en van den zoon van Remalia;

5. Omdat de Syriër kwaad tegen u beraadslaagd heeft, met Efraïm en den zoon van Remalia, zeggende:

Tegenover de onheilstijding staat de rustige, kalme boodschap van heil, gebracht door den profeet. Welk een tegenstelling niet alleen tusschen de boodschap, die straks den koning ter oore kwam en die welke hij thans van Jesaja zal hooren, maar welk een tegenstelling ook tusschen den

bangen en bevenden koning en den kalmen en onversaagden profeet. Daar zien we de bange vrucht van het ongeloof, hier de kostelijke vrucht van het vast geloof in 's Heeren Woord. Heel de verschijning van Jesaja moest een geruststellenden invloed op den koning gehad hebben, doch de goddeloozen als Achaz vlieden zelfs waar geen vervolger is, wat zullen ze dan niet doen als er wel een vervolger is, als hier het geval was? Jesaja was bevolen zijn zoontje Schear-Jashub mede te nemen. Deze moest mede tot leering en geruststelling. Er zat eene profetie in dezen naam, die beteekent: *Het overblijfsel zal wederkeeren*. Hieruit kon Achaz leeren, dat er wel een gericht over Juda zou komen, doch dat zijn huis en volk niet ten volle vernield zouden worden, doch dat het overblijfsel uit de ballingschap zou terugkeeren. Jesaja was met zijne kinderen tot teeken en wonderen in Israël, 8:18, en daarom droegen ook zijne andere twee zonen profetische namen. De plaats waar Jesaja den koning kon ontmoeten wordt nauwkeurig aangegeven. Het was niet in het paleis maar daar waar Achaz bezig geweest zal zijn om de stad te versterken. Achaz wilde de hulp van Assur inroepen en daarom moest de profeet alles met takt aanleggen om hem van dien heilloozen stap terug te houden. Vandaar dat we hier het eigenaardig verschijnsel hebben, dat tot een goddelooze gezegd wordt: *zijt gerust, vrees niet, uw hart worde niet week*. Wel dient hij op zijn hoede te zijn, zooals het woordje *wacht u* te kennen geeft, hij mag wel voorzorgsmaatregelen nemen, doch niet zulke kwade als hij klaarblijkelijk nu reeds in den zin had. Er lag ook bemoediging in de beschrijving, welke Jesaja van de twee verbonden vorsten gaf. Hij noemde ze *staarten van rookende vuurbranden* d. w. z. de zwarte einden van bijna verteerde brandhouten. Met zulke brandhouten is het haast gedaan. En zoo zou het ook haast gedaan zijn met Pekah en Rezin. Indien de koning dit nu maar geloofd had! Doch hij geloofde deze troostvolle woorden des Heeren niet. O dat ongeloof is zoo zielverdervend, zoo Godontearend!

Het Satanisch Doel der Verbonden Vorsten.

VERS 6.

6. Laat ons optrekken tegen Juda, en het verdriet aandoen, en het onder ons deelen, en den zoon van Tabeal Koning maken in het midden van hen.

Het is merkwaardig, dat Pekah hier telkens *de zoon van Remalia* heet. Dit is een verachtelijke aanduiding, waarmede gezegd wordt dat de naam van dien man des bloeds, dien vorstenmoorder en troonverweldiger, wiens geschiedenis ons wordt beschreven in II Kon. 15:25-32, eenvoudig het noemen niet waard is. Zijn vader is het noemen nog waard, hij niet. Te

oordeelen naar vers 5 heeft het Heidensch Syrië de plannen van den inval in Juda gemaakt en heeft toen den steun van het Noordelijk rijk gezocht om deze plannen te verwerklijken. Vers 6 geeft ons hunne helsche plannen te kennen. Het plan bestond dan in een vereenden aanval in Juda om dit kleine rijk *verdriet aan te doen*, in de engte te drijven, ten doode toe te benauwen. Daarna zouden ze het land onder elkander verdelen. Er was dus ook landhonger bij en begeerte tot machtsuitbreiding. Verder dachten ze het Davidisch huis te verwoesten en een zekeren *zoon van Tabeal*, blijkbaar een Syriër, tot hun vasal-vorst te maken. De Noordelijke stammen moeten wel zeer diep gezonken zijn geweest, dat ze aan zulke helsche plannen hun steun verleenden. Want dat deze raadslagen gesmeed waren in de hel, zal men begrijpen, zoo men bedenkt, dat eens de Messias uit het Davidisch Koningshuis zou geboren worden. Satan heeft steeds zijne aanvallen op dit huis gedaan, omdat hij Davids grooten Zoon en Heer onmogelijk wilde maken. God kende echter hun demonische plannen door en door. Zelfs deze ontdekking hunner plannen door de alwetendheid Gods had Achaz tot nadenken moeten stemmen. Er heeft echter maar zelden een koning den scepter gezwaaid, die meer verdwaasd was dan Achaz.

De Ondergang van Efraïm Voorspeld.

VERZEN 7 TOT 9.

7. Aldus zegt de Heere HEERE: Het zal niet bestaan, en het zal niet geschieden.

8. Maar Damaskus zal het hoofd van Syrië zijn, en Rezin het hoofd van Damaskus; en in nog vijf-en-zestig jaren zal Efraïm verbroken worden, dat het geen volk zij.

9. Ondertusschen zal Samaria Efraïms hoofd zijn, en de zoon van Remalia het hoofd van Samaria. Indien gijlieden niet gelooft, zekerlijk gij zult niet bevestigd worden.

Het helsche plan zal niet gelukken, de verbonden vorsten zouden bitter teleurgesteld worden, want zij kenden den raadslag des Heeren niet. Efraïm zou reeds na 65 jaren ophouden een zelfstandig volk te zijn. Met de tijdsbepaling, hier gegeven, hebben de verklaarders steeds in groote verlegenheid gezeten, daar eigenlijk na een kleine twintig jaren Samaria reeds verwoest is. Velen nemen met Vitringa een beschrijving aan en lezen dan zestien en vijf, zoodat het dan precies uitkomt. De critici volgen in den regel Gesenius, die zich reeds voor het aannemen eener glosse verklaarde. Alles loopt echter heel goed los met den aangegeven

tijd, zoo we dien niet laten slaan op den tijd van Samaria's verwoesting, maar op den tijd toen Ezar-haddon de laatste inwoners van Efraïm wegvoerde en die door nieuwe volksplantingen verving, zoodat toen niet alleen het rijk verbroken werd, maar ook het volk geen volk meer genaamd kon worden. Voorloopig echter zou Damaskus de hoofdstad van Syrië en Samaria die van Efraïm zijn, terwijl ook deze koningen nog eenigen tijd het hoofd huns volks zouden zijn. Dit alles was waarlijk een troostvolle boodschap in dagen van panischen schrik bij vorst en volk. Wat baat echter de meest troostvolle prediking, indien ze niet geloofd wordt! Herodes hoorde Johannes den Dooper *gaarne*, doch de ernstige woorden van dien boetgezant zijn niet hartelijk door hem aanvaard. Zoo ging het ook Achaz. De profeet waarschuwde hem nog, dat indien er geen geloofsvertrouwen bij hem was, hij niet zou *bevestigd* worden. Op het geloof kwam het aan. Daarvan hing Achaz' kroon en leven af en het bestaan van zijn rijk en volk. Toen de doodsbenauwde cipier in Philippi uitriep: Wat moet ik doen om zalig te worden, werd hem alleenlijk geantwoord: *Geloof in den Heere Jezus Christus!*

Achaz mag een Teeken vragen.

VERZEN 10 EN 11.

10. En de HEERE voer voort te spreken tot Achaz, zeggende :

11. Eisch u een teeken van den HEERE, uwen God; eisch beneden in de diepte, of eisch boven uit de hoogte.

Ja, maar alleen gelooven zonder te zien? Dit is den zondaar wat al te gemakkelijk en te eenvoudig. Hij wil immers zoo *gaarne* wat voor oogen hebben. Zoo ging het Achaz. En God in Zijn nederbuigende ontferming rekent daarmede en geeft hem het recht om een teeken te vragen. Was de Heere hier niet schijnbaar al te toegeeflijk tegen dezen snoodaard? Schijnbaar wel. Doch in Zijne ontferming gedacht God aan Zijn volk en Zijn huis en Hij wilde Achaz nog terughouden van eene verbintenis met Assur, waaruit een wereld van ellende zou voortvloeien. Met het oog daarop maakte Hij het Achaz zeer gemakkelijk, om zoo te zeggen. Hij mocht een opzienbarend teeken van Jehova eischen, hetzij uit de diepte, of uit de hoogte. Hij mocht dus vragen om eene aardbeving, of om een wonder als gebeurde met Korach en diens samenrolling, of hij mocht vragen om bliksem en donder of hagel uit de hoogte of ook wel een teeken zelfs als eens in Jozua's dagen was geschied. We zien hier, 's Heeren wondermacht is even grenzenloos als Zijne goedheid gadeloos is. Hij geeft de keuze ganschelijk aan Achaz;

wat hij verlangt zal plaats grijpen. Christus wilde geene wondermacht doen ten believe van den Booze, God wil het hier nog al doen ten gerieve van den boozen Achaz. Hoe groot moet echter het geloof van Jesaja onder dit alles geweest zijn! Wij bewonderen hem zoowel in zijn vast geloof als in zijn onverschrokken moed en heilige kalmte. Deze koning en deze profeet, hier tegenover elkander staande, vormen eene radikale tegenstelling in meer dan één opzicht. De een wil geen geloof of teeken, de ander was met zijn geloof een teeken in Israël.

Achaz weigert een Teeken te vragen.

VERS 12.

12. Doch Achaz zeide: Ik zal het niet eischen, en ik zal den HEERE niet verzoeken.

Achaz had geen geloof in Gods belofte en geen begeerte naar 's Heeren hulp. Hij had kennelijk zijn heimelijk vertrouwen reeds aan Assur's vorst geschonken. Daarom kwam een opzienbarend teeken hem ganschelijk niet te pas. Werd hem toch eenmaal een wonderteeken gegeven op dit oogenblik, dan zou hij wel haast genoodzaakt zijn en misschien zelfs door het volk gedwongen worden om op Jehova te vertrouwen en zijn eigen plannetjes, om namelijk een bondgenootschap met den koning van Assyrië aan te gaan, te laten varen. Achaz was echter veel te lafhartig om dit alles rond en ridderlijk aan den profeet te verklaren. Hij was ook godsdienstig en nu is het alle eeuwen door gezien dat goddelooze menschen hunne booze werken zeer gaarne mogen dekken met een Bijbeltekst. Welke snoode werken zijn er al met den Bijbel niet goedgepraat! Zoo beroept zich dan ook Achaz op een schijnheilige wijze op een Bijbeltekst. Hij had in Deut. 6:76 gelezen: *Gij zult den Heere, uwen God, niet verzoeken.* Dit woord was hier koren op zijn molen. Ik zal den Heere niet verzoeken, zoo laat hij zich heel schijnvroom aan den profeet, daar voor hem staande, hooren.

God biedt Zelf een Teeken aan.

VERZEN 13 TOT 16.

13 Toen zcide hij: Hoort gijlieden nu, gij huis van David! is het ulieden te weinig, dat gij den menschen moede maakt, dat gij ook mijnen God moede maakt?

14. Daarom zal de Heere zelf ulieden een teeken geven; ziet, eene maagd zal zwanger worden, en zij zal eenen zoon baren, en zijnen naam IMMANUEL heeten.

15. Boter en honig zal hij eten, totdat hij wete te verwerpen het kwade, en te verkiezen het goede.

16. Zekerlijk eer dit knechtje weet te verwerpen het kwade, en te verkiezen het goede, zal dat land, waarover gij verdrietig zijt; verlaten zijn van zijne twee koningen.

Niet alleen Achaz, maar het huis van David wordt hier telkens aangesproken. Daar ging het hier om. Daar ging het Satan, Syrië en Efraïm om en daar ging het ook Jehova om. Uit vers 13 spreekt de ingehouden toorn van den profeet. Hij denkt kennelijk niet het minst aan zichzelf, als hij zegt, dat Achaz de *menschen* moede maakt. Menschen te vermoeien, lastig te vallen, is een zware zonde, doch hoeveel zwaarder is niet de zonde van God te vermoeien, gelijk Achaz dit hier deed? Merkwaardige uitdrukking, waarin een ontzaggelijke werkelijkheid ligt verscholen. De almachtige God, Die altoos werkt en van het werk nooit moede of mat wordt, kan *moede* worden van de zonden der menschen. Zeker, we weten wel, dat dit een antropomorfisme is, doch we weten ook wel, dat woorden als deze niet bloot een holle klank zijn in het onfeilbaar Woord van God.

Het teeken is het geeken van *Immanuël*. Dat we hier eene Messiaansche profetie hebben, staat voor ons op grond van Matth. 1:22,23 vast. Wil men hier echter om verschillende redenen liever aan een indirecte dan een directe Messiaansche profetie denken, dan zouden we daarmee wel vrede kunnen hebben. Wie eenigermate bekend is met de aanhalingen uit het Oude Testament in het Nieuwe zal gereedelijk toestemmen, dat Matth. 1:22, 23 ons niet dwingt tot de directe Messiaansche opvatting. Toch neigen we alles tezamen genomen het meest tot de directe Messiaansche opvatting, dewijl het woord *Alma*, vertaald door maagd, in den regel geen getrouwde vrouw, maar een ongehuwde, eene maagd aanduidt. Leeser, een Jood, heeft natuurlijk vertaald door *young woman* opdat toch maar geen Jood aan Maria zou denken. Men voert ook nog tegen deze opvatting aan, dat dit teeken niet waarlijk een teeken voor Achaz kon zijn, daar dit eerst een zevental eeuwen later zou plaats grijpen. Hierop kan evenwel geantwoord (a) dat Achaz door zijn hardnekkig ongeloof ten volle een onmiddellijk teeken verbeurd had; (b) dat een onmiddellijk teeken Achaz toch niet gebaat zou hebben, omdat hij alle vermaningen ten spijt zich aan den koning van Assyrië verpanden

wilde; (c) dat dit teeken van Immanuël uit een maagd hem in elk geval een bewijs gaf dat zijn huis en Juda niet ganschelijk te gronde zouden gaan en (d) dat des Heeren Almacht om hem en zijn huis en volk te beschermen en te redden er genoegzaam uit bleek.—Immanuël zal *boter en honig eten* d. i. in de eenvoudigste, landelijke gewoonten worden opgevoed tot dat Hij tot jaren des onderscheids gekomen is. Door *boter* versta men hier eenvoudig dikke zure melk of ook wel room, bij de Bedouïnen een zeer geliefde drank. Door het *knechtje* van vers 10 versta men niet Immanuël, maar het zoontje van Jesaja. Men stelle zich voor dat de profeet met zijn vinger gewezen heeft op *Shear-Jashub*, het ventje dat hij bij de hand hield. Eer deze knaap tot de jaren des onderscheids zal gekomen zijn, zal het land van Syrië en Efraïm, voor welks twee koningen Achaz thans nog siddert, verwoest zijn. De verdere geschiedenis heeft ons de letterlijke vervulling dezer profetie bewezen. Tiglath-Pilezer, dien Achaz tot den prijs zijner tempelschatten te hulp riep, overweldigde Syrië, doodde Rezin en voerde 's lands bewoners naar Assyrië, II Kon. 16: 9. Ook nam diezelfde vorst het Noordelijk deel van Israël in bezit en voerde een groote menigte van het land gevankelijk weg naar Assyrië. Zie II Kon. 15: 29; I Kron. 5: 26.

Het Oordeel der Wegvoering van Juda.

VERZEN 17 TOT 25.

17. Doch de HEERE zal over u, en over uw volk, en over uws vaders huis, dagen doen komen, hoedanige niet gekomen zijn van dien dag af, dat Efraïm van Juda is afgeweken, door den koning van Assyrië.

18. Want het zal te dien dage geschieden, dat de HEERE zal toesissen de vliegen, die aan het einde der rivieren van Egypte zijn, en de bijen, die in het land van Assur zijn.

19. En zij zullen komen, en zij allen zullen rusten in de woeste dalen, en in de kloven der steenrotsen, en in al de doornhagen, en in alle geprezene plaatsen.

20. Te dien dage zal de HEERE door een gehuurd scheermes, hetwelk aan gene zijde der rivier is, door den koning van Assyrië, afscheren, het hoofd, en het haar der voeten; ja, het zal ook den baard gansch wegnemen.

21. En het zal geschieden te dien dage, dat iemand een koetje in het leven zal behouden hebben, en twee schapen;

22. En het zal geschieden, dat hij van wege de veelheid der melk, die zij geven zullen, boter zal eten; ja, een ieder, die

overgebleven zal zijn in het midden des lands, die zal boter en honig eten.

23. Ook zal het te dienzelfen dage geschieden, dat iedere plaats, alwaar duizend wijnstokken geweest zijn, van duizend zilveringen, tot doornen en distelen zijn zal;

24. Dat men met pijlen en met den boog aldaar moeten gaan; want het gansche land zal doornen en distelen zijn.

25. Ook al de bergen, die men met houweelen pleegt om te hakken, daar zal men niet komen uit vrees der doornen en der distelen; maar die zullen wezen tot inzending van den os, en tot vertreding van het kleine vee.

Met ingehouden toorn richt zich de profeet verder tot Achaz. Niet alleen Syrië en Efraïm zullen verwoest worden, doch ook Juda, wijl het in plaats van op Jehova te steunen de vervloekte zonde begaat van het Assyrisch vleesch tot zijn arm te stellen. De Heere zal de tsetse-vliegen van Egypte en de bijen van Assur, d. w. z. de soldaten van Egypte en Assyrië doen aanrukken tegen Juda. En deze zullen dan als zwermen sprinkhanen heel het land en alle heerlijke lusthoven des lands gaan bedekken en vernielen. Achaz huurt thans voor duren prijs den koning van Assyrië als zijn helper. Welaan, God Zelf zal hem gebruiken als een gehuurd scheermes om het gansche land en zijn inwoners kaal af te scheren. Hierdoor versta men dat alle sieraad en heerlijkheid des volks zal worden weggenomen en dat er groote rouw zal worden bedreven en algemeene wegvoering in slavernij. Den *baard* kaal af te scheren was voor een Oosterling een onverdragelijke smaad en was een teeken van diepe droefenis en rouw en ook van verachtelijke slavernij. Dit alles zou Juda overkomen! Als gevolg der ontvolking des lands, zal het land niet meer bebouwd worden. Nergens zullen er korenvelden ruischen of oogstliederen gehoord worden, slechts hier en daar zal een rund grazen en gras zal er genoeg zijn en bijgevolg ook melk voor de weinige inwoners. Waar vroeger prachtige wijngaarden bloeiden, daar zullen doornen en distelen opschieten. Het gansche land zal een wildernis zijn vol wilde dieren, zoodat het niet vertrouwd zal zijn om er ongewapend door te reizen.